



Workshop
Udvikling af analysekoncept for
udpegningsværktøj – små vådområder

SEGES & Envidan

13 juni 2024

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION

Dagsorden

- Introduktion og præsentation (Alle)
- Tankerne bag udvikling af analysekonceptet (Majken/Simon)
- Erfaringer fra udviklingen af "green crossings" til MVO (Karsten/Simon)
- Konceptintroduktion - nyt værktøj til udpegningen af arealer til "SVO" (SEGES)
- Kort om erfaringer fra Envidans arbejde med små vådområder (Envidan)
- Fælles diskussion af potentialet/begrænsninger af analysekoncept (Alle)

Baggrund

- Landbruget skal levere hurtigt, hvis målet om 4500 tons N skal imødekommes inden 2027
- Behov for virkemidler, der er lettere at få gennemført (ift. lodsejere, ordninger mv).
- SEGES har et ønske om at gøre det lettere for udtagningskonsulenterne at kunne finde egnede arealer til etablering af projekter med fokus på dræn/overrisling.
- SEGES har tidligere fået udviklet et digitalt værktøj til at bistå med udpegningen af arealer egnede til MVO



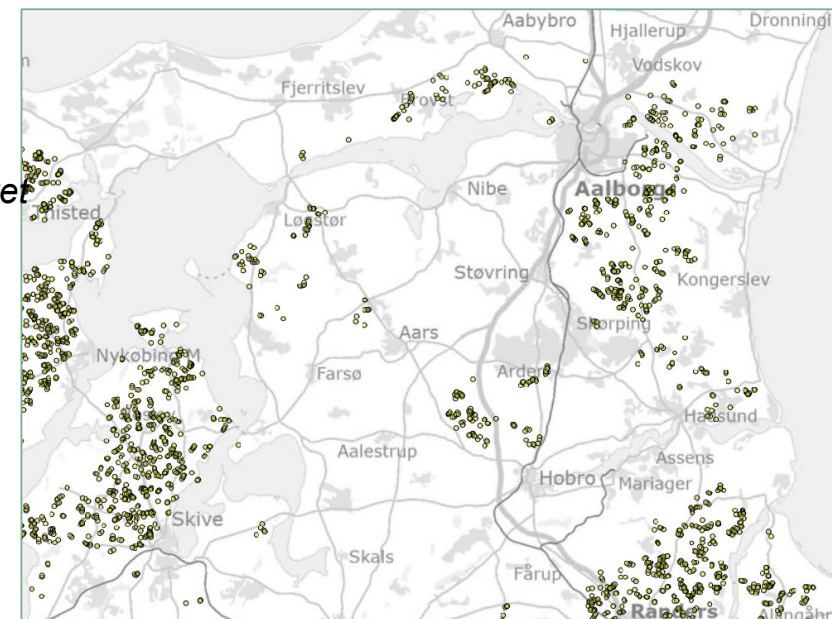
Udvikling af ”green crossings” til MVO

- Landsdækkende tema, der skal lette udpegningen af potentielle placeringer af MVO.
- *Der er lavet en landsdækkende kortlægning af strømningsveje. Alle vandløb er skåret ned i terræn til havniveau i forsøget på at sikre, at strømningsvejene ikke bevæger sig udenfor vandløbene igen i fladt terræn.*
- *Der er herefter placeret et punkt på strømningsvejen 10 meter inde i på marker, der er indtegnet i IMK 2018, inden strømningsvejen forlader marken. Denne buffer er anvendt for at minimere omfanget af strømningsveje, der forlader grøfter i fladt terræn, og dermed giver falske potentielle placeringer.*
- *Der er afsat punkter i op til 6 niveauer langs strømningsvejene. Hvert projekt langs samme strømningsvej udelukker alle andre projekter nedstrøms.*
- *Materialet fra SCALGO indeholder 158.864 potentielle projekter. Jf. ovenstående udelukker projekter langs samme strømningsvej hinanden, så det reelle antal er lavere.*



Udvikling af "green crossings" til MVO

- *Følgende crossings og watersheds er slettet fra datasættet:*
 1. *Watersheds over 500 ha*
 2. *Crossings er placeret i §3*
 3. *Crossings er placeret i ikke egnede arealer (type 5 og 6) på potentialekortet*
 4. *Watersheds har en andel omdriftsareal på < 70 % (vi laver nok et nyt dataudtræk med alle omdriftsprocenter)*
 5. *Watersheds har en andel egnede, potentielt egnede, betinget egnede og betinget potentielt egnede (type 1, 2, 3, 4, 7 og 8) på < 60 %*
 6. *Vægtet effekt er < 300 kg N*
 7. *Crossings er placeret i områder med forundersøgelse eller realisering af vådområdeprojekt i IMK*
- Efter GIS-analysen er antallet af potentielle projekter reduceret fra 158.864 til 32.950



Erfaringer fra arbejdet med små vådområder

- Omdriftsarealer, da naturarealer kan give yderligere behov for data, registreringer, mm
- Få og simple tiltag – afbrydning af 1-2 dræn, evt. meget simple vandløbstiltag
- Ingen umiddelbare tekniske anlæg der kan komplicere (f.eks. luftbåren højspænding, jernbaner, veje)
- Terræn skal være en medspiller – helst et velafgrænset område
- Størrelsen på området – helst op til 10 ha, undtagelsesvist større
- Få involverede lodsejere
- Vandløb inddrages ikke – dvs. at der ikke skal laves vandløbsberegninger af vandstand, mm
- I en række tilfælde er de potentielle områder, arealer som landmanden bøvler med rent afvandingsmæssigt – dette er helt fint, men vigtigt at det er omdriftsarealer.
- Den/de våde pletter i marken: kan disse tages ud, give mindre bøvl for lodsejer ift. dræn og vedligehold af disse, og samtidigt give afledte positive effekter på vandløbet (måske ikke behov for at dræn liger så dybt, da lavningen ikke længere drænes, så måske plads til grus, mm i vandløbet?)
- I flere tilfælde har oplandskonsulenten/kommunen taget et par koter i de mest relevante drænbrønde i det potentielle område. Dette giver en markant bedre mulighed for at lave en god screening.

Fælles diskussion

- Er det realistisk at lave et analysekoncept, der skal munde ud i et udpegningsværktøj?
- Hvilke data skal anvendes for at kunne udvikle en analyse, som giver mening?
 - Passe ind i eksisterende ordning for kvælstofvådområder?
 - Udtagningskonsulenter som projektledere?
- Hvordan får vi afgrænset parametre for data og definitionen af et "småt vådområde", så det bliver muligt at lave en analyse?
 - Punktema vs. Polygon
 - Offentlige data + SEGES-data (dræn mv.)
 - Vandløb? Natur? Lodsejere? Ordning?
- Kan vi bruge erfaringerne fra "green crossings" til MVO?
- Kan vi drage nytte af SCALGO, som ved green crossings?

